

B8-1083/2016

3.10.2016

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas pagal Darbo tvarkos taisyklių 106 straipsnio 2 ir 3 dalis

dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo dėl auginti skirtų genetiškai modifikuotų kukurūzų Bt11 (SYN-BTØ11-1) sėklų pateikimo rinkai projekto (D046173/01 – 2016/2919(RSP))

Pranešėjai: Bart Staes, Lynn Boylan, Guillaume Balas, Sirpa Pietikäinen, Eleonora Evi

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas

**Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo dėl auginti skirtų genetiškai modifikuotų kukurūzų Bt11 (SYN-BTØ11-1) sėklų pateikimo rinkai projekto
(D046173/01 – 2016/2919(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos įgyvendinimo sprendimo dėl auginimui skirtų genetiškai modifikuotų kukurūzų Bt11 (SYN-BTØ11-1) sėklų pateikimo rinkai projektą (D046173/01),
- atsižvelgdamas į 2001 m. kovo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/18/EB dėl genetiškai modifikuotų organizmų apgalvoto išleidimo į aplinką ir panaikinančią Tarybos direktyvą 90/220/EEB¹, ypač į jos 18 straipsnio 1 dalį;
- atsižvelgdamas į Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) 2005 m. gegužės 19 d. pateiktą nuomonę²,
- atsižvelgdamas į Europos maisto saugos tarnybos 2012 m. gruodžio 11 d. pateiktą nuomonę³, kurioje atnaujinamos rizikos vertinimo išvados ir rizikos valdymo rekomendacijos, susijusios su genetiškai modifikuotais ir vabzdžiams atspariais kukurūzais MON 810,
- atsižvelgdamas į Europos maisto saugos tarnybos 2012 m. gruodžio 11 d. patvirtintą nuomonę⁴, kuria papildomos rizikos aplinkai vertinimo išvados ir rizikos valdymo rekomendacijos, susijusios su genetiškai modifikuotų ir vabzdžiams atsparių kukurūzų Bt11 ir MON 810 auginimu,
- atsižvelgdamas į Europos maisto saugos tarnybos 2015 m. gegužės 28 d. pateiktą nuomonę, kurioje atnaujinamos rizikos valdymo rekomendacijos sumažinti Bt linijos kukurūzų žiedadulkių poveikį netiksliniams saugomiems *Lepidoptera* būrio vabzdžiams saugomose buveinėse⁵,
- atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES)

¹ OL L 106, 2001 4 17, p. 1.

² „Opinion of the Scientific Panel on Genetically Modified Organisms on a request from the Commission related to the notification (Reference C/ES/01/01) for the placing on the market of insect-tolerant genetically modified maize 1507, for import, feed and industrial processing and cultivation, under Part C of Directive 2001/18/EC from Pioneer Hi-Bred International/Mycogen Seeds“, EFSA leidinys (2005) Nr. 181, p. 1–33.

³ EFSA genetiškai modifikuotų organizmų (GMO) specialistų grupės mokslinė nuomonė „Scientific Opinion updating the risk assessment conclusions and risk management recommendations on the genetically modified insect resistant maize MON 810“, EFSA leidinys, 2012 m., 10(12):3017. [98 pp.] doi:10.2903/j.efsa.2012.3017.

⁴ EFSA genetiškai modifikuotų organizmų (GMO) specialistų grupės mokslinė nuomonė „Scientific Opinion supplementing the conclusions of the environmental risk assessment and risk management recommendations for the cultivation of the genetically modified insect resistant maize Bt11 and MON 810“, EFSA leidinys, 2012 m.;10(12):3016, [32 pp.] doi:10.2903/j.efsa.2014.3557.

⁵ EFSA genetiškai modifikuotų organizmų (GMO) specialistų grupės 2015 m. mokslinė nuomonė „Scientific Opinion updating risk management recommendations to limit exposure of non-target Lepidoptera of conservation concern in protected habitats to Bt-maize pollen“, EFSA leidinys, 2015 m.; 13(7):4127, 31 pp. doi:10.2903/j.efsa.2015.4178.

Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai 11 ir 13 straipsnius¹,

- atsižvelgdamas į 2014 m. sausio 16 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl auginti skirto kukurūzų produkto (*Zea mays L.*, linija 1507), genetiškai modifikuoto, kad būtų atsparesnis tam tikriems *Lepidoptera* būrio kenkėjams, pateikimo rinkai pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/18/EB²,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pasiūlymą dėl rezoliucijos,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 106 straipsnio 2 ir 3 dalis,
- A. kadangi 1996 m. bendrovė „Syngenta Seeds S.A.S.“ (buvusi „Novartis Seeds“; toliau – pranešėja) pagal Tarybos direktyvą 90/220/EEB Prancūzijos kompetentingai institucijai pateikė pranešimą (Nr. C/F/96/05.10) dėl genetiškai modifikuotų kukurūzų Bt11 pateikimo rinkai³; kadangi 2003 m. pagal Direktyvą 2001/18/EB pateiktas atnaujintas pranešimas;
- B. kadangi genetiškai modifikuotų kukurūzų Bt11 sudėtyje yra Cry1Ab baltymo, kuris yra Bt baltymas (kilęs iš *Bacillus thuringiensis kurstaki* porūšio), suteikiantis apsaugą nuo Europos kukurūzinių ugniukų (lot. *Ostrinia nubilalis*) ir pelėdgalvių (lot. *Sesamia nonagrioides*), ir PAT baltymo, kuris suteikia atsparumą amonio gliufozinato herbicidams;
- C. kadangi gliufosinatas priskiriamas prie toksiškų reprodukcijai medžiagų, todėl atitinka Reglamente (EB) Nr. 1107/2009 nustatytus atmetimo kriterijus; kadangi jau patvirtintoms medžiagoms atmetimo kriterijai taikomi, kai patvirtinimas turi būti atnaujintas; kadangi gliufosinato patvirtinimo galiojimas baigiasi 2017 m.; kadangi dėl šios priežasties gliufosinato naudojimas iš esmės turėtų būti nutrauktas 2017 m.;
- D. kadangi pagal Direktyvos 2001/18/EB 26c straipsnio 2 dalį auginti genetiškai modifikuotus kukurūzus Bt11 draudžiama šiose teritorijose: Valonija (Belgija); Bulgarija; Danija; Vokietija (išskyrus tyrimų tikslais); Graikija; Prancūzija; Kroatija; Italija; Kipras; Latvija; Lietuva; Liuksemburgas; Vengrija; Malta; Nyderlandai; Austrija; Lenkija; Slovėnija; Šiaurės Airija (Jungtinė Karalystė); Škotija (Jungtinė Karalystė); Velsas (Jungtinė Karalystė).
- E. kadangi, Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) duomenimis, esama įrodymų, kad maždaug 95–99 proc. žiedadulkių nusėda apie 50 m atstumu nuo žiedadulkių šaltinio, tačiau vertikalūs vėjo srautai ar gūsiai gali pakelti žiedadulkes aukštai į orą ir jas išnešioti dideliu atstumu, kuris gali siekti iki kelių kilometrų;
- F. kadangi 2005 m. nuomonėje EFSA teigė, kad kukurūzai Europoje neturi giminingų laukinių augalų, su kuriais galėtų kryžmintis, ir tuo metu laikėsi nuomonės, kad pakeistų

¹ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

² Priimti tekstai, P7_TA(2014)0036.

³ 1990 m. balandžio 23 d. Tarybos direktyva 90/220/EEB dėl genetiškai modifikuotų organizmų apgalvoto išleidimo į aplinką (OL L 117, 1990 5 8, p. 15).

genų įsitvirtinimas ir plitimas neturėtų sukelti nenumatyto poveikio aplinkai;

- G. kadangi Ispanijoje nuo 2009 m. randamas sukultūrintų kukurūzų protėvis – *Teosinte* rūšies laukiniai kukurūzai; kadangi *Teosinte* rūšies kukurūzai gali tapti transgeninės DNR, kilusios iš genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 810, auginamų kai kuriuose Ispanijos regionuose, kuriuose plačiai paplitusios *Teosinte* rūšys, recipientais; kadangi genų srautas gali persiduoti *Teosinte* rūšims ir jos gali pradėti gaminti Bt toksiną, o sukultūrintų ir *Teosinte* rūšies kukurūzų hibridai gali tapti atsparesni nei vietiniai *Teosinte* augalai; kadangi šis scenarijus kelia didelę riziką ūkininkams ir aplinkai;
 - H. kadangi Ispanijos kompetentingos institucijos informavo Komisiją apie *Teosinte* rūšis Ispanijos kukurūzų laukuose, įskaitant labai nedidelį jų kiekį genetiškai modifikuotų kukurūzų laukuose; kadangi pagal turimą informaciją *Teosinte* rūšies kukurūzų rasta ir Prancūzijoje;
 - I. kadangi 2016 m. liepos 13 d. Komisija paprašė EFSA iki 2016 m. rugsėjo mėn. pabaigos įvertinti, ar, remiantis esama mokslinė literatūra ir bet kokia kita aktualia informacija, atsirado naujų įrodymų, dėl kurių keistųsi EFSA mokslinė nuomonė dėl genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 810, Bt11, 1507 ir GA21 auginimo pateiktos išvados ir rekomendacijos;
 - J. kadangi savo įgyvendinimo sprendimo projekto 24 punkte Komisija teigia, kad, kalbant apie vietos lervų mirtingumo rodiklius, EFSA yra nustačiusi du priimtinius vietos mirtingumo rodiklius (0,5 proc. ir 1 proc.); kadangi, vis dėlto 2015 m. gegužės 28 d. mokslinėje nuomonėje, kurioje atnaujinamos rizikos valdymo rekomendacijos sumažinti Bt linijos kukurūzų žiedadulkių poveikį netiksliniams saugomiems *Lepidoptera* būrio vabzdžiams saugomose buveinėse, EFSA aiškiai teigia, kad bet koks konkretus rodiklis, EFSA GMO specialistų grupės naudojamas padėčiai iliustruoti yra tik pavyzdys ir kad bet kokios šiuo atveju taikomos ribos neišvengiamai turi būti sutartinės ir jas turėtų būti galima keisti, atsižvelgiant į ES taikomus išsaugojimo tikslus;
 - K. kadangi savo įgyvendinimo sprendimo projekte Komisija pasirinko žemesnį kaip 0,5 proc. vietos mirtingumo rodiklį, priede nurodydama ne mažiau kaip 5 m sutartinius kukurūzų Bt11 ir saugomų buveinių, apibrėžtų Direktyvos 2004/35/EB 2 straipsnio 3 dalyje, izoliavimo atstumus, nepaisant to, kad EFSA aiškiai teigia, kad nustačius 20 m izoliavimo atstumą tarp saugomos buveinės ir artimiausio kukurūzų Bt11/MON 810 lauko net itin jautrių netikslinių *Lepidoptera* būrio kenkėjų lervų vietos mirtingumo rodiklis turėtų sumažėti iki mažiau kaip 0,5 proc., o šis atstumas yra keturis kartus didesnis nei tas, kurį siūlo Komisija;
 - L. kadangi 2015 m. gegužės 28 d. priimtoje mokslinėje nuomonėje, kurioje atnaujinamos rizikos valdymo rekomendacijos sumažinti Bt linijos kukurūzų žiedadulkių poveikį netiksliniams saugomiems *Lepidoptera* būrio vabzdžiams saugomose buveinėse, EFSA teigė, kad šiuo metu neturima pakankamai duomenų, kad būtų galima įvertinti su Bt kukurūzais susijusį lervų mirtingumą bendro mirtingumo kontekste;
1. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektas viršija Direktyvoje 2001/18/ES numatytus įgyvendinimo įgaliojimus;
 2. mano, kad EFSA atliktas auginimo rizikos vertinimas nėra išsamus, o Komisijos

siūlomos rizikos valdymo rekomendacijos nėra tinkamos;

3. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektas neatitinka Sąjungos teisės, nes jis nesuderinamas su Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/18/EB tikslu, pagal kurį remiantis atsargumo principu siekiama derinti valstybių narių įstatymus ir kitus teisės aktus bei apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką tada, kai bet kokiais tikslais, išskyrus patiekimo į rinką Europos bendrijos teritorijoje, į aplinką apgalvotai išleidžiami genetiškai modifikuoti organizmai ir Bendrijoje į rinką genetiškai modifikuoti organizmai patiekiami kaip atskiri produktai ar esantys kituose produktuose;
4. prašo Komisijos atsiimti savo įgyvendinimo sprendimo projektą;
5. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.